

Veková štruktúra populácií *Allium ursinum* L. na rozdielnych lokalitách na Slovensku

Žaneta Pauková¹, Lucia Kováčiková², Lenka Vermešová³, Michaela Hnatová⁴

¹Slovenská poľnohospodárska univerzita, Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja, Katedra ekológie, Mariánska 10, 949 76 Nitra; ²Mateja Bela 35, 921 01 Piešťany; ³Na Hôrke 46/35, 949 11 Nitra;

⁴Habura 242, 067 52 Habura
zaneta.paukova@uniag.sk

Jarné efemeroidné geofyty sú špecifickou skupinou rastlín s krátkym vegetačným obdobím, trvajúcim približne tri mesiace. Rastú, kvitnú a produkujú semená počas skorej jari, kedy stromy nie sú olistené. V priebehu roka majú iba jednu generáciu listov a výhonkov. Prezimujú len podzemné orgány (cibule, hlúzy). *Allium ursinum* L. (*Liliaceae*) je typickým predstaviteľom tejto skupiny rastlín. Na jar vytvára synúzie charakteristické typickou cesnakovou vôňou. Výskum populácií cesnaku medvedieho sme uskutočnili v troch rozličných oblastiach Slovenska: na území Považského Inovca na lokalite sedla Havran okres Piešťany (JZ Slovensko), v prírodnej rezervácii Chynorienský luh okres Partizánske (SZ Slovensko) a v katastrálnom území obce Habura okres Medzilaborce (SV Slovensko) na jar v roku 2009.

Z výsledkov výskumu vekovej štruktúry *A. ursinum* vyplýva, že vo všetkých populáciách zhodne dominovala skupina rastlín s jedným listom – semenáčky, juvenilné a nedospelé rastliny (40–57,2 %). Významné zastúpenie mali aj generatívne jedince (29,8–41,8 %), naopak výskyt senilných rastlín sme nepotvrdili. Vekové spektrum bolo bimodálne. Sledované populácie môžeme označiť ako vyvinuté (dospelé) a etablované.

Hodnotením zmien vo vekovej štruktúre populácií *A. ursinum* sme zistili, že na konci vegetačného obdobia koncom mája sa najviac znížilo zastúpenie jedincov s jedným listom (najmä semenáčikov a juvenilných rastlín) až o takmer 65 %. Naopak v populáciách dominovali žltnúce generatívne rastliny s dvomi alebo tromi listami (až 60,5 %) s ohýbajúcou sa kvetnou stonkou s plodmi.